

પાકિસ્તાનને ફરી આપી ચેતવણી

ભારતે સિંધુ જળ સંધિ પર આંતર રાષ્ટ્રીય કોર્ટના ચુકાદાને ફગાવી દીધો

(સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)નવી દિલ્હી ભારતે સિંધુ જળ સંધિને લઈને હેગ સ્થિત કથિત કોર્ટ ઓફ આર્બિટ્રેશન (CoA) ના તાજેતરના નિર્ણયને સંપૂર્ણપણે ફગાવી દીધો છે. ભારતે સ્પષ્ટપણે કહ્યું છે કે આ અદાલત ગેરકાયદેસર રીતે રચવામાં આવી છે અને તેનું કોઈ કાનૂની અસ્તિત્વ નથી. તેથી તેના કોઈપણ નિર્ણય, આદેશ કે કાર્યવાહીને ભારત માન્યતા આપતું નથી. વિદેશ મંત્રાલયના પ્રવક્તા રણધીર

ભારતે સ્પષ્ટપણે કહ્યું છે કે આ અદાલત ગેરકાયદેસર રીતે રચવામાં આવી છે અને તેનું કોઈ કાનૂની અસ્તિત્વ નથી. તેથી તેના કોઈપણ નિર્ણય, આદેશ કે કાર્યવાહીને ભારત માન્યતા આપતું નથી. વિદેશ મંત્રાલયના પ્રવક્તા રણધીર

અગાઉ આપવામાં આવેલા તમામ નિર્ણયોને ફગાવી દેવામાં આવ્યા હતા. ભારતે ક્યારેય આ અદાલતની રચનાને માન્યતા આપી નથી. આવી સ્થિતિમાં આ અદાલતની કોઈપણ કાર્યવાહી, નિર્ણય કે આદેશનું કોઈ કાનૂની મહત્વ નથી અને તે સંપૂર્ણપણે 'નલ એન્ડ વોઈડ' એટલે કે શૂન્ય અને અમાન્ય છે. વિદેશ મંત્રાલયે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે સિંધુ જળ સંધિને સ્થગિત

રાખવાનો ભારતનો નિર્ણય હજુ પણ અમલમાં છે. ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે ૧૯૬૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૦ ના રોજ સિંધુ નદી પ્રણાલીના જળ ઉપયોગને લઈને આ સંધિ થઈ હતી. ભારતે ગયા વર્ષે પહલગામ આતંકી હુમલા બાદ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા હેઠળ પોતાના સાર્વભૌમ અધિકારોનો ઉપયોગ કરીને આ સંધિને સ્થગિત કરી દીધી હતી. ભારતનું કહેવું હતું કે જ્યાં સુધી

પાકિસ્તાન સીમા પારના આતંકવાદને વિશ્વસનીય અને સ્થાયી રૂપે સમર્થન આપવાનું બંધ નહીં કરે, ત્યાં સુધી સંધિ સ્થગિત રહેશે. વિદેશ મંત્રાલયે જૂન ૨૦૨૫ માં પણ સ્પષ્ટપણે કહ્યું હતું કે જ્યાં સુધી સંધિ સ્થગિત છે, ત્યાં સુધી ભારત આ કરાર હેઠળના કોઈપણ દાવિત્વને નિભાવવા માટે બંધાયેલું નથી. ભારતે કહ્યું કે કોઈ પણ કોર્ટ ઓફ

આર્બિટ્રેશન, ખાસ કરીને આવી ગેરકાયદેસર રીતે રચાયેલી સંસ્થા, ભારતના સાર્વભૌમ અધિકારો હેઠળ લેવાયેલા પગલાંની કાયદેસરતા પર સવાલ ઉઠાવી શકે નહીં. ગયા વર્ષે પણ વિદેશ મંત્રાલયે કથિત કોર્ટ ઓફ આર્બિટ્રેશનની ટીકા કરી હતી, જ્યારે તેણે જમ્મુ-કાશ્મીરમાં કિશનગંગા અને રતલે જલવિદ્યુત પરિયોજનાઓને લઈને

પોતાના અધિકાર ક્ષેત્ર પર "સાક્ષીમેન્ટલ એવોર્ડ" જાહેર કર્યો હતો. ભારતે તે સમયે પણ કહ્યું હતું કે તેણે ક્યારેય આ કથિત અદાલતના કાનૂની અસ્તિત્વને સ્વીકાર્યું નથી. ભારત મુજબ, આ મધ્યસ્થતા સંસ્થાની રચના જ સિંધુ જળ સંધિનું ગંભીર ઉલ્લંઘન છે અને તેના હેઠળ કરવામાં આવેલી તમામ કાર્યવાહીઓ અને નિર્ણયો ગેરકાયદેસર છે. ભારતે પાકિસ્તાન પર આંતરરાષ્ટ્રીય મંચોનો દુરુપયોગ

કરવાનો આરોપ પણ લગાવ્યો છે. વિદેશ મંત્રાલયે કહ્યું કે પાકિસ્તાન દ્વારા આ "બનાવટી મધ્યસ્થતા પ્રક્રિયા" નો સહારો લેવો એ તેની લાંબા સમયથી ચાલી આવતી છતરપિંડી અને આંતરરાષ્ટ્રીય મંચોના દુરુપયોગની નીતિનો એક ભાગ છે. ભારતે એમ પણ કહ્યું કે પાકિસ્તાન આવા પગલાં દ્વારા આતંકવાદના વૈશ્વિક કેન્દ્ર તરીકેની પોતાની જવાબદારીમાંથી બચવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યું છે.

માંડ-માંડ બચ્યા ૬૮ મુસાફરોના જીવ

ત્રિવેન્દ્રમ-દિલ્હી રાજધાનીના AC કોચમાં લાગી ભીષણ આગ લાગતા મચી અફરાતફરી

દિલ્હી-નિઝામુદીન તરફ જઈ રહેલી ત્રિવેન્દ્રમ-હઝરત નિઝામુદીન રાજધાની એક્સપ્રેસના B1 કોચમાં આગ ભભૂકી (સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)નવી દિલ્હી આજે વહેલી સવારે ત્રિવેન્દ્રમ-હઝરત નિઝામુદીન રાજધાની એક્સપ્રેસ (૧૨૪૩૧)ના બે કોચમાં ભીષણ આગ લાગતા ટ્રેનમાં સવાર મુસાફરોમાં અફરાતફરી મચી ગઈ હતી. આ ઘટના મધ્ય પ્રદેશના રતલામથી આશરે ૧૧૦ કિલોમીટર દૂર સર્જાઈ હતી. મળતી માહિતી મુજબ, દિલ્હી-નિઝામુદીન તરફ જઈ રહેલી ત્રિવેન્દ્રમ-હઝરત નિઝામુદીન રાજધાની એક્સપ્રેસ (૧૨૪૩૧)ના B1 કોચમાં રવિવારે સવારે લગભગ ૫.૩૦ વાગ્યે લૂણી-વિક્રમગઢની વચ્ચે અચાનક આગ ભભૂકી ઊઠી હતી. જેના કારણે દિલ્હી-મુંબઈ રેલમાર્ગ પર ટ્રાફિક અસરગ્રસ્ત થયો છે. એવું કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે, ટ્રેનમાં અચાનક ધુમાડો દેખાયો અને થોડી જ વારમાં આગે વિકારાર સ્વરૂપ ધારણ કર્યું હતું. જોત જોતામાં થઈ એસી અને જીઈ કોચ આગની

ઝપેટમાં આવી ગયો હતો. આના કારણે દૂર-દૂર સુધી ધુમાડો અને જવાળા દેખાઈ રહી હતી, જેના કારણે ટ્રેન અને આસપાસના વિસ્તારમાં પણ હડકંપ મચી ગયો હતો. આ ઘટનાની જાણ થતાં જ તાત્કાલિક રેસ્ક્યુ ટીમ ઘટના સ્થળે દોડી આવી હતી. B1 કોચમાં ૬૮ મુસાફરો હતા. માત્ર થોડી સેકન્ડમાં આગ આખા કોચમાં ફેલાઈ ગઈ હતી. જે બાદ ગાઈ તરત જ લોકોપાયલટને જાણ કરી અને ટ્રેન ઉભી રાખી દેવામાં આવી હતી અને મુસાફરોને બહાર કાઢવામાં આવ્યા હતા. RPF સ્ટાફ અને અન્ય કર્મચારીઓએ ૧૫ મિનિટમાં આખો કોચ ખાલી કરાવ્યો હતો અને ટ્રેનનું વીજ કનેક્શન પણ તરત જ કાપી દેવામાં આવ્યું હતું. હાલ દિલ્હી-મુંબઈ રેલવે ટ્રેક પર ટ્રાફિક રોકી દેવામાં આવ્યો છે. રેલવેના સિનિયર અધિકારીઓ અને ટેકનિકલ સ્ટાફ ઘટનાસ્થળે પહોંચી ગયા છે.કોટા રેલમંડળના સિનિયર

DCM સૌભજ જેને જણાવ્યું કે, ટ્રેન નંબર ૧૨૪૩૧ ત્રિવેન્દ્રમ-હઝરત નિઝામુદીન રાજધાની એક્સપ્રેસના બે કોચમાં આગ લાગી હતી. તમામ મુસાફરોને સુરક્ષિત રીતે બહાર કાઢવામાં આવ્યા છે. કોઈ જાનહાનિ થઈ નથી. આગના કારણોની તપાસ ચાલી રહી છે. આગ લાગ્યા બાદ મુસાફરોમાં ભયનો માહોલ સર્જાયો હતો. ટ્રેન ઉભી રહેતા લોકો પોતાનો સામાન લઈને નીચે ઉતરી ગયા હતા. સુરક્ષા માટે તરત જ ઓવરહેડ વીજ સપ્લાય બંધ કરી દેવામાં આવી હતી, જેના કારણે ટ્રેનોનું સંચાલન થોડા સમય માટે અટકાવાયું. તેઓએ વધુમાં જણાવ્યું કે, આ ઘટનાને પગલે લગભગ ૬૮ ટ્રેનો અસરગ્રસ્ત થઈ છે. રેલવે, સિવિલ એડમિનિસ્ટ્રેશન અને ફાયર બ્રિગેડની ટીમોએ ઘટનાસ્થળે પહોંચી રેસ્ક્યુ ઓપરેશન હાથ ધર્યું. વધુ માહિતી માટે મુસાફરોને હેલ્પલાઇન નંબર ૧૩૮ પર સંપર્ક કરવા જણાવાયું છે. થોડા સમય

બાદ ટ્રેનને ફરી રવાના કરવાની તૈયારી ચાલી રહી છે. રેલવે અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રાથમિક તપાસમાં આગનું કારણ શોર્ટ સર્કિટ હોવાનું માનવામાં આવી રહ્યું છે, પરંતુ સાચું કારણ તપાસ બાદ જ બહાર આવશે. રેલવે દ્વારા સમગ્ર ઘટનાની ઉચ્ચ સ્તરીય તપાસના આદેશ આપવામાં આવ્યા છે. SLR કોચમાં રહેલા સામાનના નુકસાનનું પણ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવી રહ્યું છે. આ ઘટનાને કારણે મુંબઈ સેન્ટ્રલ-જયપુર સુપરફાસ્ટ એક્સપ્રેસ (૧૨૮૫૫)ને મહિદપુર રોડ સ્ટેશન પર રોકવામાં આવી છે. ટૂંક સમયમાં ટ્રેક પર ટ્રાફિક ફરી શરૂ કરવામાં આવશે. B1 કોચના મુસાફરો માટે નાસ્તાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે અને આગળની મુસાફરી માટે અન્ય કોચમાં બેસાડી કોટા સુધી લઈ જવામાં આવશે. કોટે એક વધારાનો કોચ જોડાશે, જેમાં આ મુસાફરોને શિક્ષિત કરવામાં આવશે.

વિશ્વ બાંગ્લા લોગોની જગ્યાએ હવે અશોક સ્તંભ

મમતા સરકારની ઓળખ જ શુભેન્દુ અધિકારીએ ભૂંસી કાઢી

ભારતના રાષ્ટ્રીય પ્રતીક અશોક સ્તંભને રાજ્યની મુખ્ય સરકારી ઓળખ તરીકે સ્થાપિત કરવામાં આવી રહ્યો છે (સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)કોલકાતા પશ્ચિમ બંગાળમાં સત્તા પરિવર્તન થયા બાદ મુખ્યમંત્રી શુભેન્દુ અધિકારીના નેતૃત્વ હેઠળની નવી ભાજપ સરકારે રાજ્યની વહીવટી અને રાજકીય ઓળખ બદલવાની પ્રક્રિયા અત્યંત ઝડપી બનાવી દીધી છે. તૃણમૂલ

કોંગ્રેસ (TMC) અને મમતા બેનરજી શાસનની ઓળખ ગણાતા બિસ્વ બાંગ્લા (વિશ્વ બાંગ્લા) લોગોને હવે તમામ સત્તાવાર પ્લેટફોર્મ અને જાહેર માળખા પરથી તબક્કાવાર દૂર કરવામાં આવી રહ્યો છે. તેના સ્થાને હવે ભારતના રાષ્ટ્રીય પ્રતીક અશોક સ્તંભને

રાજ્યની મુખ્ય સરકારી ઓળખ તરીકે સ્થાપિત કરવામાં આવી રહ્યો છે. અહેવાલો અનુસાર, આ મોટા રિબ્રાન્ડિંગની સૌથી પહેલી અને મોટી અસર કોલકાતાના પ્રતિષ્ઠિત સોલ્ટ લેક સ્ટેડિયમમાં જોવા મળી હતી, જ્યાંથી બિસ્વ બાંગ્લાનું ચિહ્ન હટાવીને રાષ્ટ્રીય પ્રતીક મૂકી દેવાયું છે. રાજ્ય સરકારના સત્તાવાર મુખ્ય સરકારની ઓળખ ગણાતી સફેદ અને વાદળી કલરની થીમ હતી, જેને હવે કેસરી રંગથી બદલી દેવામાં આવી છે. હવે પોર્ટલ પર વ્હાઈટ બેકગ્રાઉન્ડ સાથે રાષ્ટ્રીય પ્રતીક અશોક સ્તંભ અને મુખ્યમંત્રી શુભેન્દુ અધિકારીનો ફોટો મૂકવામાં આવ્યો છે. આ ઉપરાંત પ્રવાસન, ઉદ્યોગ અને કૃષિ જેવા તમામ સરકારી વિભાગોના ડિજિટલ ચિહ્નોને પણ કેસરી ગ્રાફિક્સ સાથે ફરીથી ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યા છે. આ બ્રાન્ડ અને લોગો ૧૬ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૩ના રોજ તત્કાલીન મમતા બેનરજી સરકાર દ્વારા લોન્ચ કરવામાં આવ્યા હતા. તેને બંગાળની સાંસ્કૃતિક ઓળખ, હસ્તકલા અને પર્યટનના પ્રતીક તરીકે રજૂ કરાયા હતા. બંગાળી અક્ષર "B" (બ) ની આસપાસ ડિઝાઇન કરાયેલો આ લોગો હેલ્લા

૧૩ વર્ષથી રાજ્યના દરેક સરકારી પ્રોજેક્ટ, વેબસાઈટ અને ઈમારતો પર ફરજિયાત દર્શાવવામાં આવતો હતો. અગાઉ ભાજપના નેતા મુકુલ રોયે આરોપ લગાવ્યો હતો કે આ લોગો વ્યક્તિગત માલિકીનો છે. જોકે તે સમયે મુખ્યમંત્રી મમતા બેનરજીએ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે આ લોગો તેમણે પોતે ડિઝાઇન કર્યો છે અને રાજ્ય સરકારને કોઈપણ રોયલ્ટી લીધા વિના વાપરવા આપ્યો છે. સરકારના આ નિર્ણયનો બચાવ કરતા ભાજપના વરિષ્ઠ નેતાઓએ દલીલ કરી છે કે કોઈ વ્યક્તિ વિશેષ દ્વારા ડિઝાઇન કરાયેલો લોગો ક્યારેય પણ લોકશાહીમાં રાજ્ય સરકારની પ્રાથમિક ઓળખ ન હોવો જોઈએ. સત્તાવાર સરકારી કાર્યો અને દસ્તાવેજો માટે બંધારણીય રીતે સ્વીકૃત અશોક સ્તંભ જ સૌથી સર્વોચ્ચ અને યોગ્ય પ્રતીક છે. નવી સરકારના શપથ ગ્રહણ બાદથી જ સરકારી પ્રણાલીઓ, બસો અને કચેરીઓમાંથી આ લોગો ગાયબ થવા લાગ્યો છે. રાજકીય વિશ્લેષકોના મતે, આ ફેરફાર માત્ર પ્રતીકાત્મક નથી પરંતુ પશ્ચિમ બંગાળના વહીવટી તંત્રમાં એક મોટા વૈચારિક અને રાજકીય પરિવર્તનનો સંકેત આપે છે.

સરકારના આ નિર્ણયનો બચાવ કરતા ભાજપના વરિષ્ઠ નેતાઓએ દલીલ કરી છે કે કોઈ વ્યક્તિ વિશેષ દ્વારા ડિઝાઇન કરાયેલો લોગો ક્યારેય પણ લોકશાહીમાં રાજ્ય સરકારની પ્રાથમિક ઓળખ ન હોવો જોઈએ. સત્તાવાર સરકારી કાર્યો અને દસ્તાવેજો માટે બંધારણીય રીતે સ્વીકૃત અશોક સ્તંભ જ સૌથી સર્વોચ્ચ અને યોગ્ય પ્રતીક છે. નવી સરકારના શપથ ગ્રહણ બાદથી જ સરકારી પ્રણાલીઓ, બસો અને કચેરીઓમાંથી આ લોગો ગાયબ થવા લાગ્યો છે. રાજકીય વિશ્લેષકોના મતે, આ ફેરફાર માત્ર પ્રતીકાત્મક નથી પરંતુ પશ્ચિમ બંગાળના વહીવટી તંત્રમાં એક મોટા વૈચારિક અને રાજકીય પરિવર્તનનો સંકેત આપે છે.

ચીન-અમેરિકાને તાઈવાનનો સણસણતો જવાબ

અમે ગુલામ નથી, અમારું ભવિષ્ય અમે નક્કી કરીશું

તાઈવાનના રાષ્ટ્રપ્રમુખ લાઈ ચિંગે સ્પષ્ટ કહ્યું છે કે, 'તાઈવાન બીજાં કોઈને આધીન નથી, અમારો દેશ ચીનનો ભાગ નથી (સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)તાઈવાન ચીન તાઈવાન પર વારંવાર દાદાગીરી કરતું રહે છે. એટલું જ નહીં તાજેતરમાં અમેરિકાના રાષ્ટ્રપ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ચીનના રાષ્ટ્રપ્રમુખ શી જિનપિંગ સાથે પણ પર આડકતરું નિશાન સાધી ધમકી આપી હતી, ત્યારે હવે તાઈવેનને ચીનની જોડુકમી અને ટ્રમ્પની ધમકીનો સણસણતો જવાબ આપ્યો છે. તાઈવાનના રાષ્ટ્રપ્રમુખ લાઈ ચિંગે સ્પષ્ટ કહ્યું છે કે, 'તાઈવાન બીજાં કોઈને આધીન નથી. તાઈવાનના આઝાદીનો સીધો અર્થ એ છે કે, અમારો દેશ ચીનનો ભાગ નથી અને અમે તેના હાથ નીચે કામ પણ કરતા નથી. માત્ર તાઈવાનના લોકો જ તાઈવાનનું ભવિષ્ય નક્કી કરશે,

બહારના દેશને અમારા દેશમાં દખલ કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી.' અમેરિકાના રાષ્ટ્રપ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ તાજેતરમાં જ ચીનની મુલાકાતે ગયા હતા. અહીં તેમણે ચીનના રાષ્ટ્રપ્રમુખ શી જિનપિંગ સાથે પણ મુલાકાત કરી હતી. સમાચાર એજન્સી રોયટર્સના રિપોર્ટ મુજબ, ટ્રમ્પ-જિનપિંગની બેઠક બાદ તાઈવાન પ્રત્યે ટ્રમ્પનું વલણ બદલાઈ રહ્યું હોવાની ચર્ચાઓ શરૂ થઈ ગઈ છે. આનું એક કારણ ટ્રમ્પનું નિવેદન પણ છે. ટ્રમ્પે ચીનની મુલાકાત કર્યા બાદ કહ્યું હતું કે, અમેરિકા એવી સ્થિતિ નથી ઈચ્છું કે, કોઈ દેશ માત્ર અમેરિકાના સમર્થનના ભરોસે આઝાદી મેળવવાની વાત કરવા લાગે. લાઈ ચિંગે એવું પણ કહ્યું છે કે, તાઈવાનનું સાર્વભૌમત્વ કોઈ ઉલ્લંઘન

પણ ન કરી શકે અને કોઈ દેશ બળજબરીથી અમારા દેશને પોતાના દેશમાં ભેળવી પણ ન શકે. ભલે ગમે તે થાય, તાઈવાનના લોકો પોતાની આઝાદી સાથે ક્યારે સમજૂતી નહીં કરે. આમ રાષ્ટ્રપ્રમુખ ચિંગે ચીનને સ્પષ્ટ સંદેશ આપ્યો છે કે, તાઈવાન ચીનનો હિસ્સો નથી, બંને દેશો એકબીજા પર આધીન પણ નથી, બંનેની પોત-પોતાની જુદા જુદી વ્યવસ્થા છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, ચીનની ત્રણ દિવસની હાઈ-પ્રોફાઇલ મુલાકાત પૂરી કરીને એરફોર્સ વન વિમાનમાં પરત ફરી રહેલા ટ્રમ્પે પત્રકારો સમક્ષ જે વાતો કહી, તેનાથી આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ખળભળાટ મચી ગયો છે. અત્યાર સુધી તાઈવાનની સુરક્ષાના સોગંદ ખાતા ટ્રમ્પ હવે આ મુદ્દે આંખ આડા કાન કરતા જોવા મળ્યા

છે. ટ્રમ્પ પ્રશાસને અગાઉ તાઈવાનને હથિયારો વેચવાની મંજૂરી આપી હતી, પરંતુ ચીનથી પરત ફરતા જ ટ્રમ્પે તેના પર બ્રેક લગાવી દીધી છે. પત્રકારોના સવાલ પર તેમણે કહ્યું કે, "મેં હજુ હથિયારોના વેચાણ પર કોઈ અંતિમ નિર્ણય લીધો નથી, હું આ બાબતે થોડું વિચારીશ." એટલું જ નહીં, તેમણે સ્પષ્ટ સંકેત આપતા કહ્યું કે અમેરિકાને પોતાના ધરથી ૮,૫૦૦ માઈલ દૂર કોઈ નવા યુદ્ધમાં ફૂંદવાની જરૂર નથી. ચીન આ સોદાનો શરૂઆતથી જ વિરોધ કરી રહ્યું હતું અને જિનપિંગે ટ્રમ્પને ચેતવણી આપી હતી કે તાઈવાન મામલે કોઈપણ પોર્ટું પગલું બંને દેશોના સંબંધો હંમેશા માટે બગાડી શકે છે.

કેટલો ખતરનાક છે ઈબોલા વાયરસ, જેનાથી કોંગોમાં ૮૦ લોકોના મોત

(સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)કોંગો આફ્રિકન દેશ કેમ્બોડિયા રિપબ્લિક ઓફ કોંગોમાં ફેલાયેલા ઈબોલા વાયરસ ફરી એકવાર વૈશ્વિક ચિંતા વધારી છે. કેસોની સતત વધતી સંખ્યા અને ૮૦થી વધુ મૃત્યુ બાદ, વિશ્વ આરોગ્ય સંગઠન (WHO) એ તેને વૈશ્વિક

આરોગ્ય ઈમરજન્સી જાહેર કરી છે. આ નિર્ણય એટલા માટે લેવામાં આવ્યો છે કારણ કે ચેપ ઝડપથી ફેલાઈ રહ્યો છે અને ઘણા વિસ્તારોમાં પરિસ્થિતિ નિયંત્રણ બહાર જઈ રહી હોય તેવું લાગે છે. ઈબોલા એક અત્યંત ખતરનાક અને યાતક વાયરસ છે, જે મનુષ્યો

અને પ્રાણીઓ બંનેને ચેપ લગાવી શકે છે. આ રોગ સૌપ્રથમ ૧૯૭૬માં દેખાયો હતો, અને ત્યારથી, તે દર વર્ષે અસંખ્ય મનુષ્યોને કારણ બને છે. ઈબોલા વાયરસ શું કરે છે? : શરીરમાં પ્રવેશતા, ઈબોલા વાયરસ રોગપ્રતિકારક શક્તિને ગંભીર રીતે નબળી પાડે છે, અને ઘણા

કિસ્સાઓમાં, આંતરિક રક્તસ્રાવ થાય છે. આનાથી મનુષ્યોને નોંધપાત્ર તકલીફ થાય છે. WHO એ પણ આ વાયરસ અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરી છે. WHOના મતે, ઈબોલાથી સંક્રમિત વ્યક્તિઓ માટે મૃત્યુ દર ક્યારેક ૫૦ ટકાથી વધીને ૯૦ ટકા થઈ ગયો છે. આ ચિંતાનો વિષય છે.

Advertisement for digital services including JioTV, TATA PLAY, Jio Fiber, and various streaming platforms like Airtel, Amazon Fire, and Roku.

તંત્રી લેખ.....

પ્રધાનમંત્રીની ચેતવણી

પાંચ દેશોના પ્રધાનમંત્રીઓના સંયુક્ત આરંભ અમીરાતની મુલાકાત લીધા પછી નેધરલેન્ડ્સ પહોંચેલા પ્રધાનમંત્રી મોદીએ ત્યાં ભારતીય સમુદાયને સંબોધનમાં યોગ્ય રીતે કહ્યું હતું કે જો વર્તમાન વૈશ્વિક પરિસ્થિતિ ઝડપથી સુધરશે નહીં, તો વિશ્વની મોટી વસ્તી ફરીથી ગરીબીમાં ફસાઈ જશે. આ ચેતવણી આપતાં, તેમણે અમેરિકા, ઈઝરાયલ અને ઈરાન વચ્ચેના યુદ્ધ અને તેના પરિણામે હોમીયુ સમુદાય અવરોધને કારણે ઉદ્ભવેલા સંકટનો ઉલ્લેખ કર્યો. તેમનું કહેવું સાચું છે કે આ દાયકા આપતિ જેવું લાગે છે, કારણ કે પહેલા કીવિડ રોગચાળાએ વિશ્વને આર્થિક સંકટમાં પકડેલી દીધું, પછી રશિયા અને યુક્રેન વચ્ચે યુદ્ધ ફાટી નીકળ્યું.

આ પછી, ઈઝરાયલ, અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચે લશ્કરી મુકાબલો શરૂ થયો. પરિણામે, હોમીયુ સમુદાય દ્વારા ખાડી દેશોમાંથી ઉર્જા પુરવઠા ભારે ખોરવાઈ ગયો. આ વિશ્વેષ આજે પણ યથાવત છે. પરિણામે, સમગ્ર વિશ્વ ઉર્જા સંકટનો સામનો કરી રહ્યું છે. તેલ અને ગેસ પુરવઠાની અછતને કારણે, લગભગ તમામ દેશોએ પેટ્રોલિયમના ભાવમાં વધારો કરવો પડ્યો છે. ભારતે પણ તાજેતરમાં તેમના ભાવમાં વધારો કર્યો છે. એવી શક્યતા છે કે આગામી દિવસોમાં પેટ્રોલ, ડીઝલ અને ગેસના ભાવમાં ફરી વધારો કરવો પડે. પેટ્રોલિયમના વધતા ભાવ સમગ્ર અર્થતંત્રને અસર કરે છે અને કુળાવામાં વધારો કરે છે. ગરીબો આનાથી સૌથી વધુ પ્રભાવિત થાય છે.

છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં જ્યારે ભારત લાખો લોકોને ગરીબીમાંથી બહાર કાઢવામાં સફળ રહ્યું છે, ત્યારે આ બાબતથી વધુ ચિંતાજનક કંઈ હોઈ શકે નહીં કે તેમાંથી ઘણા લોકો ફરીથી ગરીબીમાં ફસાઈ જવાના ભયનો સામનો કરી રહ્યા છે. આ ભય ફક્ત ભારતીયો જ નહીં પરંતુ અન્ય વિકાસશીલ અને ગરીબ દેશોના લોકો પણ અનુભવી રહ્યા છે. યુદ્ધો માત્ર ઉર્જા પુરવઠાને અસર કરતા નથી પરંતુ પુરવઠા શું બલાઓને પણ નકારાત્મક અસર કરે છે, જેના કારણે કુળાવો વધે છે. વિશ્વની મોટી વસ્તી સામે કટોકટી વધતી જાય છે તેમ છતાં, શક્તિશાળી રાષ્ટ્રો જવાબદારીપૂર્વક કાર્ય કરશે અને સંઘર્ષ અને તણાવને સક્રિય રીતે ઘટાડશે કે કેમ તે શંકાસ્પદ છે. એ વાતને અવગણી શકાય નહીં કે તાજેતરના સમયમાં યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ તેની ટેરિફ નીતિઓથી ઘણા દેશોને હેરાન કર્યા છે. હવે એ સ્પષ્ટ થઈ ગયું છે કે તેણે પરિણામોની પરવા કર્યા વિના ઈઝરાયલ સાથે મળીને ઈરાન પર હુમલો કર્યો છે. વિશ્વમાં સ્થિરતા અને શાંતિ પરના આવવાની કોઈ ખાતરી ન હોવાથી, ભારત સરકારે એવી નીતિઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જરૂરી છે જે ખરેખર આર્થિક રીતે નબળા લોકોને સશક્ત બનાવી શકે. કલ્યાણકારી નીતિઓ મત માટે નહીં પરંતુ ખરેખર ગરીબ વર્ગોને સશક્ત બનાવવા માટે લાગુ કરવી જોઈએ.

નિવૃત્ત જજની પુત્રવધૂ દ્વિવશા શર્માના મોતનો મામલો "હું ફસાઈ ગઈ છું, તું ન ફસાતી", મૃતક દ્વિવશાની ઈન્સ્ટાગ્રામ ચેટ લીક

(સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)ભોપાલ મધ્યપ્રદેશની રાજધાની ભોપાલમાં નિવૃત્ત જજની પુત્રવધૂ દ્વિવશા શર્માના મોતનો મામલો હવે ઉગ્ર બનતો દેખાઈ રહ્યો છે. એક ટકે સ્પેશિયલ તપાસ ટીમ (SIT)ની રચના કરી છે, તો બીજી બાજુ હવે સોશિયલ મીડિયા પર દ્વિવશા અને તેની બહેનપણી મીનાક્ષી વચ્ચે છેલ્લે થયેલી વાતચીતની ઈન્સ્ટાગ્રામ ચેટ લીક થઈ ગઈ છે.

મોતના થોડા સમય પહેલા, દ્વિવશાએ તેની બહેનપણી મીનાક્ષીને પોતાની સમસ્યા જણાવી હતી. આ ચેટમાં દ્વિવશાનું દુ:ખ સ્પષ્ટ દેખાય છે. તેણે લખ્યું છે કે, "હું ફસાઈ ગઈ છું યાર, બસ તું ન ફસાતી, હું અત્યારે વધારે વાત કરી શકતી નથી. જ્યારે યોગ્ય સમય આવશે, ત્યારે હું કોલ કરીશ."

દ્વિવશાની વાત સાંભળીને મીનાક્ષીએ જવાબ આપ્યો, "મને તારી ચિંતા થાય છે, ટુકડુક (દ્વિવશાનું નિકનમ). હું તને પ્રેમ કરું છું, બહુ જ પ્રેમ કરું છું. હું તારી સાથે છું. આ પ્રેમથી સાંભળી શકાય છે, ડેટિંગ એપ દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૪માં મળેલા વકીલ સમર્થ સિંહ સાથે ડિસેમ્બર ૨૦૨૪માં પ્રેમ લગ્ન કર્યા બાદ દ્વિવશા ભારે માનસિક અને શારીરિક તણાવમાંથી પસાર થઈ રહી હતી. દ્વિવશાને ન્યાય અપાવવા માટે તેના માતા-પિતા અને ભાઈ (જે સેના માં મેજર છે) નોઈડાથી ભોપાલ આવ્યા છે અને મુખ્યમંત્રી મોહન યાદવના નિવાસની બહાર ઘરણા પર બેઠા છે.

પરિવારનું કહેવું છે કે, દ્વિવશાની હત્યા કરવામાં આવી છે અને પ્રભાવશાળી પરિવાર હોવાને કારણે પુરાવા નષ્ટ કરવાના પ્રયાસ થઈ રહ્યા છે. દ્વિવશાના પિતા દ્વિવશાના મૃતદેહનું ફરીથી પોસ્ટમોર્ટમ કરવાની માંગ પર અડગ છે.

આ સ્થિતિ વચ્ચે, દ્વિવશાના પિતાએ મુખ્યમંત્રી નિવાસમાં મુખ્યમંત્રી મોહન યાદવ સાથે મુલાકાત કરી અને પોતાની વ્યથા જણાવી, તેમજ આ કેસમાં હસ્તક્ષેપ કરવાની વિનંતી કરી. કેસની ગંભીરતા અને વધતા ક્રૅ દેખાવને ધ્યાનમાં રાખીને ભોપાલ પોલીસે નિવૃત્ત જજ ગિરિભાલા સિંહ અને તેમના વકીલ પુત્ર સમર્થ સિંહ પર લાગેલા આરોપોની તપાસ માટે ૬ સભ્યોની સ્પેશિયલ તપાસ ટીમ (SIT) બનાવી છે. ACP રજનીશ કશ્યપના નેતૃત્વમાં બનાવવામાં આવેલી SITમાં એક મહિલા પોલીસ અધિકારી પણ છે. SIT મુખ્યત્વે દહેજ ઉત્પાદન, શારીરિક હિંસા અને દ્વિવશાની મોત પછી પુરાવા નષ્ટ કરવાની કોશિશના આરોપોની ઊડાણથી તપાસ કરશે.

બહુપક્ષીયવાદનું સંકટ અને WTO સુધારાની જરૂરિયાત

બહુપક્ષીય વેપાર વ્યવસ્થા કાયદેસરતાના ગંભીર સંકટનો સામનો કરી રહી છે. વીસમી સદીના અંતમાં અને એકવીસમી સદીની શરૂઆતમાં, વિશ્વ વેપાર સંગઠન (WTO) વૈશ્વિક વેપારનો એક કેન્દ્રિય આધારસ્તંભ હતો, જે તટસ્થતા, આગાહી અને ન્યાયીપણાનું વચન આપતું નિયમ-આધારિત વ્યવસ્થા પ્રદાન કરતું હતું. જોકે, આજે આ વચનો નોંધપાત્ર રીતે નબળા પડેલા દેખાય છે. WTOમાં વિશ્વાસ ગુમાવવો એ કોઈ એક નિષ્ફળતાનું પરિણામ નથી, પરંતુ તે માળખાકીય અસંતુલન, અસમાન અમલીકરણ અને વૈશ્વિક આર્થિક શક્તિના બદલાતા સ્વભાવની સંચિત અસરને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

આ કટોકટીના મૂળમાં વૈશ્વિક ઉત્પાદનનું અતિથય કેન્દ્રીકરણ અને આક્રમક વેપાર પ્રથાઓનું સતત અસ્તિત્વ છે. સમય જતાં, પુરવઠા શુંબલાઓને મુખ્ય ધોરણે અને અસમાન રીતે વિતરિત થઈ ગઈ છે, જેમાં કેટલીક મુખ્ય અર્થવ્યવસ્થાઓ મુખ્ય ધોરણે પર અપ્રમાણસર નિયંત્રણનો ઉપયોગ કરી રહી છે. જ્યારે આ કેન્દ્રીકરણે વૈશ્વિક પુરવઠા શુંબલાઓને કેટલીક ભાષાઓમાં વધુ કાર્યક્ષમ બનાવી છે, ત્યારે તેણે તેમને નોંધપાત્ર રીતે સંવેદનશીલ પણ બનાવી દીધા છે. વિશ્વેષ - ભલે તે ભૂરાજકીય હોય, આર્થિક હોય કે પર્યાવરણીય - હવે પ્રણાલીગત પરિણામો ધરાવે છે. પરિણામે, પુરવઠા શુંબલાની નબળાઈને હવે ફક્ત આર્થિક ચિંતા તરીકે જોવામાં આવતી નથી; તેને હવે રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા અને આર્થિક અસ્તિત્વના વિષય તરીકે જોવામાં આવે છે. આ દ્રષ્ટિકોણમાં પરિવર્તનને કારણે બહુપક્ષીયતાના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોને પડકારતી નીતિગત પ્રતિક્રિયાઓનો પ્રવાહ ઉભો થયો છે. દેશો સ્થાનિક હિતોનું રક્ષણ કરવા માટે સંરક્ષણવાદી પગલાં, આક્રમક ઔદ્યોગિક નીતિઓ અને નિકાસ નિયંત્રણો અપનાવી રહ્યા છે. જ્યારે આવી વ્યૂહરચનાઓ ટૂંક ગાળાની સ્થિતિસ્થાપકતા લાવી શકે છે, તે ઘણીવાર WTOની સહકારની ભાવના અને કાનૂની માળખાને નબળી પાડે છે. તકનીકી અવરોધો, મહત્વપૂર્ણ પુરવઠા શુંબલાઓનું નિયંત્રણ અને ભૂ-રાજકીય પ્રભાવ માટેના સાધન તરીકે બજાર એકસેસનો વધતો ઉપયોગ એક આપતું નિયમ-આધારિત વ્યવસ્થા વેપાર હવે ફક્ત આર્થિક વ્યવહારો વિશે નથી, પરંતુ વ્યૂહાત્મક શક્તિ વિશે છે. WTO સભ્યોમાં એક વ્યાપક અભિપ્રાય એ છે કે સંસ્થા મુખ્ય અર્થતંત્રોને તેમની પ્રતિબદ્ધતાઓ પ્રત્યે જવાબદાર બનાવવામાં અસમર્થ રહી છે, અને આનાથી વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં નોંધપાત્ર ફાળો મળ્યો છે. જ્યારે નિયમો અસમાન રીતે લાગુ કરવામાં આવે છે અથવા અમલીકરણ પદ્ધતિઓ નિષ્ફળ જાય છે, ત્યારે સિસ્ટમમાં વિશ્વાસ નબળો પડે છે. ઘણા દેશોમાં, ખાસ કરીને ગ્લોબલ સાઉથના દેશોમાં, એવી ધારણા વધી છે કે WTO હવે નિષ્પક્ષ મધ્યસ્થી તરીકે કામ કરતું નથી. તેના બદલે, તેને ઝડપથી બદલાતી વૈશ્વિક અર્થવ્યવસ્થાની વાસ્તવિકતાઓ સાથે અનુકૂળન સાધવા માટે સંઘર્ષ કરતી સંસ્થા તરીકે જોવામાં આવે છે. આ સંદર્ભમાં, સુધારા પ્રયાસોનો મુખ્ય ઉદ્દેશ WTOની વિશ્વસનીયતા પુનઃસ્થાપિત કરવાનો બની ગયો છે. WTO સુધારાની જરૂરિયાત પર સભ્યોમાં વ્યાપક સર્વસંમતિ હોવા છતાં, તેને કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરવી તે અંગે સંમતિ હજુ પણ અપૂરતી છે. સુધારાના માળખા અને સામગ્રી પર ચર્ચાઓ વધુને વધુ વિવાદાસ્પદ બની રહી છે. યાઓડેના મંત્રી પરિષદમાં સભ્યોએ WTOના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો પ્રત્યેની તેમની પ્રતિબદ્ધતાને પુનઃપુષ્ટિ કરી, જેમાં નિષ્પક્ષતા, પારદર્શિતા, સમાવેશકતા અને સર્વસંમતિ-આધારિત નિર્ણય લેવાનો સમાવેશ થાય છે. આ સિદ્ધાંતો લાંબા સમયથી WTOને અન્ય આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓથી અલગ પાડે છે.

શ્રી રાજેશ અગ્રવાલ સચિવ, વાણિજ્ય વિભાગ

એ, ખાતરી કરે છે કે બધા સભ્યો, તેમના કદ અથવા આર્થિક શક્તિને ધ્યાનમાં લીધા વિના, વૈશ્વિક વેપાર નિયમોને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં ભાગ ભજવે છે. જોકે, આ સિદ્ધાંતોના ખાસ કરીને બહુપક્ષીય કરારો સાથે સંકળાયેલી ચર્ચાઓમાં વ્યવહારિક ઉપયોગને પડકારોનો સામનો કરવો પડ્યો છે. આ કરારો WTO સભ્યોના પેટાજૂથો વચ્ચે વાટાઘાટો કરવામાં આવે છે. ઘણા દેશો - ખાસ કરીને ગ્લોબલ નોર્થમાં - તેમને સર્વસંમતિ-આધારિત નિયમનિર્માણના પડકારોના વ્યવહાર ઉકેલો તરીકે જુએ છે. વિકાસ સ્તરો અને રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતાઓમાં નવા નિયમો સ્થાપિત કરવાની મંજૂરી માટે, જટિલ મુદ્દાઓ પર સર્વસંમતિ પ્રાપ્ત કરવી વધુને વધુ મુશ્કેલ બની રહી છે. બહુપક્ષીય કરારો આગળ વધવાનો માર્ગ પ્રદાન કરે છે, જે તે યાર સહભાગીઓને પ્રતિબદ્ધતા માટે તે યાર ન હોય તેવા દેશો દ્વારા અવરોધ વિના નવા નિયમો સ્થાપિત કરવાની મંજૂરી આપે છે. 1947 GATT (જકત અને વેપાર પર સામાન્ય કરાર) હેઠળ WTO પહેલાં સમાન સિસ્ટમ અસ્તિત્વમાં હતી.

આ મુદ્દા પર ભારતનું વલણ કાળજીપૂર્વક રચાયેલ સંતુલન કાર્યને પ્રતિબિંબિત કરે છે. નિયમ-નિર્માણને આગળ વધારવા માટે બહુપક્ષીય કરારોની સંભાવનાને સ્વીકારતી વખતે, ભારતે સતત મજબૂત સુરક્ષા

પગલાં લેવાની હાકલ કરી છે જેથી ખાતરી કરી શકાય કે આવા કરારો બહુપક્ષીય પ્રણાલીને નબળી ન પાડે. બહુપક્ષીય કરારોએ WTOના મુખ્ય સિદ્ધાંતોને અવગણવા જોઈએ નહીં, હાલના આદર્શને નબળા પાડવું જોઈએ નહીં અથવા બિન-ભાગીદાર સભ્યો માટે હાનિકારક ન હોવા જોઈએ. તેઓએ બહુપક્ષીય માળખાને બદલવાને બદલે પૂરક બનાવવું જોઈએ. ભારત બહુપક્ષીય કરારોને એક એડહોક, કરાર-દર-કરાર મોડેલને બદલે WTO માળખામાં એકીકૃત કરવા માટે એક વ્યાપક અને વ્યવસ્થિત અભિગમને સમર્થન આપે છે.

સુધારા ચર્ચામાં બીજા મુખ્ય મુદ્દા સંગઠન દ્વારા તેના અગાઉના આદર્શોને પૂર્ણ કરવામાં નિષ્ફળતા સાથે સંબંધિત છે. આ ઘણા વિકાસશીલ દેશો માટે અસંતોષનું મુખ્ય કારણ રહ્યું છે. આ અપૂર્ણ પ્રતિબદ્ધતાઓ - જેમાં કૃષિ, વિકાસ અને વિશેષ સારવારની જોગવાઈઓ જેવા ક્ષેત્રોનો સમાવેશ થાય છે - માત્ર નિયમ-નિર્માણની ખામીઓને પ્રતિબિંબિત કરતી નથી પરંતુ વૈશ્વિક વેપાર પ્રણાલીમાં લાંબા સમયથી ચાલતી અસમાનતાઓને સંબોધવા માટે ચૂકી ગયેલી તકોને પણ પ્રકાશિત કરે છે. ખાસ કરીને કૃષિ આ અસંતુલનની ગંભીરતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે. વિકસિત દેશો તેમના કૃષિ ક્ષેત્રોને સબસિડી આપવામાં નોંધપાત્ર સુગમતા જાળવી રાખે છે, જેનાથી તેમના ખેડૂતો વૈશ્વિક બજારમાં સ્પર્ધાત્મક રહી શકે છે. દરમિયાન, વિકાસશીલ દેશો તેમના ખેડૂતોને કયા પ્રકારો અને સ્તરના સમર્થન પૂરા પાડે છે તેમાં પ્રતિબંધોનો સામનો કરે છે. આ અસમાનતા માળખાકીય ગેરફાયદાને કાયમી બનાવે છે, ગ્લોબલ સાઉથમાં લાખો લોકોની આજીવિકાને નબળી પાડે છે અને વૈશ્વિક વેપાર પ્રવાહને વિકૃત કરે છે. કૃષિ ઉપરાંત, ટેકનોલોજી ટ્રાન્સફર અને ક્ષમતા નિર્માણને

સંચાલિત કરતા સમાન માળખાઓની માંગ વધી રહી છે. ઝડપી ટેકનોલોજીકલ પ્રગતિના યુગમાં, જ્ઞાન, નવીનતા અને કૌશલ્યની પહોંચ આર્થિક વિકાસનો મુખ્ય નિર્ણાયક બની ગયો છે. છતાં, હાલના નિયમો ઘણીવાર હાલના વંશવેલોને મજબૂત બનાવે છે, જે વિકાસશીલ દેશોની મૂલ્ય શુંબલાને ઉપર લઈ જવાની ક્ષમતાને મર્યાદિત કરે છે. વધુ સમાવિષ્ટ અને સંતુલિત વેપાર પ્રણાલી બનાવવા માટે આ અસમાનતાઓને સંબોધવી જરૂરી છે.

સ્પેશિયલ એન્ડ ડિફરન્શિયલ ટ્રીટમેન્ટ (S&DT) પરની ચર્ચા WTO સુધારાની જટિલતાઓને વધુ પ્રકાશિત કરે છે. S&DT મૂળરૂપે ઓછા વિકસિત અને વિકાસશીલ દેશોને બિન-પારસ્પરિક બજાર એકસેસ અને વેપાર પ્રતિબદ્ધતાઓને અમલમાં મૂકવા માટે વધુ સુગમતા પ્રદાન કરવા માટે રચાયેલ હતું, જે હવે એક વિવાદાસ્પદ મુદ્દો બની ગયો છે. કેટલાક વિકસિત દેશો દલીલ કરે છે કે સ્વ-નિર્ણયની વર્તમાન પ્રણાલી પ્રમાણમાં વિકસિત અર્થતંત્રોને ઓછા વિકસિત રાષ્ટ્રો માટે રચાયેલ જોગવાઈઓથી લાભ મેળવવાની મંજૂરી આપે છે. ભારત આ ચિંતાઓને સ્વીકારે છે પરંતુ કુલ આર્થિક કદ જેવા મનસ્વી માપદંડો પર આધારિત સરળ ઉકેલો સામે ચેતવણી આપે છે.

તેના બદલે, વાસ્તવિક વિકાસશીલ જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરવા માટે S&DT એક અસરકારક સાધન રહે તેની ખાતરી કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ. આ માટે વધુ સૂક્ષ્મ અભિગમની જરૂર છે - જે વિકાસશીલ વિશ્વમાં આર્થિક પરિસ્થિતિઓની વિવિધતાને ઓળખે છે અને તે સુજબ સુગમતા બનાવે છે. આ મુદ્દો એ હકીકત દ્વારા વધુ જટિલ બને છે કે ઘણા વિકસિત દેશો કૃષિ સબસિડી હકદારીના સંદર્ભમાં જેને ક્યારેક રિવર્સ S&DT કહેવામાં આવે છે તેનો લાભ મેળવતા રહે છે. આખરે, બહુપક્ષીય વેપાર પ્રણાલીનું ભવિષ્ય તેના સભ્યોની સ્પર્ધાત્મક હિતોને ઉકેલવાની અને તેમની સહાયારી સંસ્થાઓમાં વિશ્વાસ પુનઃસ્થાપિત કરવાની ક્ષમતા પર આધાર રાખે છે. પડકારો ભયાવહ છે, પરંતુ હિતોને અવગણવા માટે ખૂબ મહત્વપૂર્ણ છે. નબળું WTO એક ખંડિત વૈશ્વિક અર્થતંત્રનું જોખમ ધરાવે છે, જે એકપક્ષીય અને સત્તા-આધારિત સોદાબાજી પર આધારિત હોઈ શકે છે. તેનાથી વિપરીત, એક સુધારેલ અને પુનઃચિંતિત WTO વધુ મજબૂત, સમાવિષ્ટ અને સહકારી વૈશ્વિક વ્યવસ્થા માટે પાથો પૂરો પાડવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

ભારતની વ્યાપક વેપાર વ્યૂહરચના બહુપક્ષીય મંચો પર ભાગીદારીને દિપક્ષીય અને પ્રાદેશિક કરારો સાથે જોડે છે. જેમ જેમ વેપાર નીતિ વધુને વધુ જટિલ બનતી જાય છે - નિયમનકારી ધોરણે, ડિજિટલ શાસન અને સર્વાધિચેતન એકીકરણ સહિત - સમાન વિચારધારા ધરાવતા ભાગીદારો વચ્ચે મુક્ત વેપાર કરારો (FTA) મજબૂત આર્થિક એકીકરણ માટે મહત્વપૂર્ણ સાધનો તરીકે ઉભરી આવ્યા છે. જોકે, ચાલુ સમયમાં ભારતની રચનાત્મક ભાગીદારી આ કાર્યની તાકીદ અને જટિલતા બંનેને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

સંતુલિત, સમાવેશી અને ભવિષ્ય-કેન્દ્રિત સુધારાઓને સમર્થન આપીને, ભારત ખાતરી કરવાનો પ્રયાસ કરે છે કે WTO ઝડપથી બદલાતી દુનિયામાં સુસંગત રહે - એક સંસ્થા જે ફક્ત વેપારનું સંચાલન કરવા માટે જ નહીં પરંતુ વધુ સમાન વૈશ્વિક આર્થિક ભવિષ્યને આકાર આપવા માટે પણ સક્ષમ છે. સૌથી અગત્યનું, WTO વ્યવસાયોને નિશ્ચિતતા, આગાહી, સમાવેશીતા, સમાનતા અને સરળતા - નિયમો-આધારિત વેપાર પ્રણાલી પ્રદાન કરે છે. (વ્યક્ત કરેલા વિચારો વ્યક્તિગત છે.)

ઝોનાલ્સ ટ્રમ્પના એક નિર્ણયે વધારી ભારતની ચિંતા ભારતમાં પેટ્રોલ-ડીઝલના ભાવ ફરી ભડકે બળશે?

ટ્રમ્પ પ્રશાસને રશિયન ઓઈલ પરનું ડિસ્કાઉન્ટ સત્તાવાર રીતે ખતમ કરી દીધું: ભારત માટે આ મોટા ફટકા સમાન (સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)વોશિંગ્ટન અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ઝોનાલ્સ ટ્રમ્પે રશિયન ફૂડ ઓઈલની ખરીદી પર મળતું કામચલાઉ ડિસ્કાઉન્ટ લંબાવવાની સ્પષ્ટ ના પાડી દીધી છે. હોમીયુ કટોકટી વચ્ચે લેવાયેલા આ મોટા નિર્ણયથી વૈશ્વિક તેલ બજારમાં હડકંપ મચી ગયો છે. જેના કારણે આગામી દિવસોમાં ભારતમાં પેટ્રોલ, ડીઝલ અને અન્ય ઈંધણના ભાવ ફરી વધવાની પૂરેપૂરી શક્યતા છે. ફૂડ ઓઈલ અમેરિકા અને યુરોપે રશિયા પર ઘણા કારક પ્રતિબંધો લગાવા હતા. પરંતુ તે આખી દુનિયામાં મોંઘવારી વધવાનો ખતરો ઊભો થયો છે. હકીકતમાં, પશ્ચિમ એશિયાના સંકટ અને હોમીયુ સ્ટ્રેટમાં ચાલી રહેલા તણાવ વચ્ચે ભારત પોતાની ઈંધણની જરૂરિયાત પૂરી કરવા રશિયા પાસેથી સસ્તા ભાવે મોટા પાયે તેલ ખરીદી રહ્યું હતું. પરંતુ હવે ટ્રમ્પ પ્રશાસને રશિયન ઓઈલ પરનું ડિસ્કાઉન્ટ સત્તાવાર રીતે ખતમ કરી દીધું છે. ભારત માટે આ એક બહુ મોટો ફટકો સાબિત થઈ શકે છે કારણ કે હવે સસ્તા તેલની જાગરણ ક્યાઈ ગઈ છે. રશિયા દુનિયાના સૌથી મોટા ફૂડ ઓઈલ નિકાસકારોમાંનું એક છે. અમેરિકાના આ પગલાથી ગ્લોબલ માર્કેટમાં તેલના સત્વાય પર સીધી અસર પડશે. રશિયા-યુક્રેન યુદ્ધ પછી અમેરિકા અને યુરોપે રશિયા પર ઘણા કારક પ્રતિબંધો લગાવા હતા. પરંતુ તે આખી દુનિયામાં મોંઘવારી વધવાનો ખતરો ઊભો થયો છે. હકીકતમાં, પશ્ચિમ એશિયાના સંકટ અને હોમીયુ સ્ટ્રેટમાં ચાલી રહેલા તણાવ વચ્ચે ભારત પોતાની ઈંધણની જરૂરિયાત પૂરી કરવા રશિયા પાસેથી સસ્તા ભાવે મોટા

પાયે તેલ ખરીદી રહ્યું હતું. પરંતુ હવે ટ્રમ્પ પ્રશાસને રશિયન ઓઈલ પરનું ડિસ્કાઉન્ટ સત્તાવાર રીતે ખતમ કરી દીધું છે. ભારત માટે આ એક બહુ મોટો ફટકો સાબિત થઈ શકે છે કારણ કે હવે સસ્તા તેલની જાગરણ ક્યાઈ ગઈ છે. રશિયા દુનિયાના સૌથી મોટા ફૂડ ઓઈલ નિકાસકારોમાંનું એક છે. અમેરિકાના આ પગલાથી ગ્લોબલ માર્કેટમાં તેલના સત્વાય પર સીધી અસર પડશે. રશિયા-યુક્રેન યુદ્ધ પછી અમેરિકા અને યુરોપે રશિયા પર ઘણા કારક પ્રતિબંધો લગાવા હતા. પરંતુ તે આખી દુનિયામાં મોંઘવારી વધવાનો ખતરો ઊભો થયો છે. હકીકતમાં, પશ્ચિમ એશિયાના સંકટ અને હોમીયુ સ્ટ્રેટમાં ચાલી રહેલા તણાવ વચ્ચે ભારત પોતાની ઈંધણની જરૂરિયાત પૂરી કરવા રશિયા પાસેથી સસ્તા ભાવે મોટા

ભારતનું સૌથી મોટું સપ્લાયર રહ્યું હતું. એપ્રિલમાં ભારતે દરરોજ ૧.૫૦ મિલિયન બેરેલ રશિયન તેલ આયાત કર્યું હતું, જોકે આ આંકડો માર્ચ કરતા લગભગ ૨૦ ટકા ઓછો હતો. સામાન્ય જનતા માટે આ સમાચાર ચિંતાજનક છે. થોડા દિવસો પહેલા જ ભારતમાં પેટ્રોલ અને ડીઝલના ભાવમાં પ્રતિ લિટર ૩ રૂપિયા સુધીનો વધારો જોવામાં આવ્યો હતો, સાથે જ CNG ના ભાવમાં પણ વધારો કરાયો હતો. હવે માર્કેટના નિષ્ણાતોનું માનવું છે કે જો આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં ફૂડ ઓઈલના ભાવ લાંબા સમય સુધી ઊંચા રહેશે, તો દેશમાં પેટ્રોલ અને ડીઝલના ભાવ ફરી એકવાર વધી શકે છે, જે સામાન્ય માણસનું બજેટ ખોરવી નાખશે.

ભારતીય વાયુસેના માટે ચિંતાનો વિષય

દેશી રાફેલ અંગે માઠા સમાચાર, ૧૮૦ ફાઈટર જેટની ડિલિવરી અટવાઈ જૂન મહિનામાં યોજનારી આ સંભવિત બેઠકમાં તેજસ માર્ક-1Aની ડિલિવરીની ચોક્કસ તારીખ નક્કી થઈ શકે

(સંપૂર્ણ સમાચાર સેવા)નવી દિલ્હી ભારત પોતાના ડિફેન્સ સિસ્ટમને સતત અપડેટ કરી રહ્યું છે. ફાઈટર જેટથી લઈને મિસાઈલ અને એર ડિફેન્સ સિસ્ટમના કેટલાક પેન્ડિંગ પ્રોજેક્ટો રૂપિયા ખર્ચવામાં આવી રહ્યા છે. આ બધાની વચ્ચે, ભારતીય વાયુસેનાની ચિંતા વધારતા એક સમાચાર સામે આવ્યા છે. વાયુસેનામાં ફાઈટર સ્કવોડ્રનની અછતને પૂરી કરવા માટે હિન્દુસ્તાન એરોનોટિક્સ લિમિટેડ (HAL) સાથે ૧૮૦ LCA તેજસ માર્ક-1A (Tejas MK-1A) વિમાનોનો કોન્ટ્રાક્ટ કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ હજુ સુધી એકપણ ફાઈટર એરક્રાફ્ટની ડિલિવરી થઈ શકી નથી. રડારની પરફોર્મન્સ અને કેટલાક અન્ય સિસ્ટમમાં સુધારા કર્યા બાદ, HAL દ્વારા મે મહિનામાં ઈન્ડિયન એરફોર્સ સમક્ષ એક પ્રેઝન્ટેશન રજૂ કરવાનું હતું. રશામંત્રાલયના સત્તાવાર અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર, આ રિવ્યૂ મીટિંગ હવે આવતા મહિના એપ્રિલ કે જૂન ૨૦૨૬ સુધી ટળી ગઈ છે. વાયુસેનાના સૂત્રોએ અગાઉ પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે, દેશની સુરક્ષા સાથે જોડાયેલી નોન-ગોશિયેબલ ઓપરેશનલ જરૂરિયાતો પર કોઈ જ બાંધછોડ કરવામાં આવશે નહીં.

જૂન મહિનામાં યોજનારી આ સંભવિત બેઠકમાં તેજસ માર્ક-1Aની ડિલિવરીની ચોક્કસ તારીખ નક્કી થઈ શકે છે. આ બેઠકમાં HAL દ્વારા તેજસની અનિવાર્ય ઓપરેશનલ જરૂરિયાતોનો પ્રગટિ અહેવાલ રજૂ કરાશે. HALના પૂર્વ સીએમડી વિલંબ ડી.કે. સુનીલે અગાઉ જણાવ્યું હતું કે, ૨૧ એરક્રાફ્ટ અત્યારે તૈયાર છે અને તેમનું કેટ-બી એન્જિન સાથે ટેસ્ટિંગ પણ થઈ ચૂક્યું છે. આ વિમાનોમાં બીવીઆર એર-ટુ-એર મિસાઈલ, લેસર ગાઈડેડ બોમ્બ અને ઈલેક્ટ્રોનિક વોરફેર સિસ્ટમનું ઈન્ટીગ્રેશન થઈ ગયું છે, પરંતુ રડાર પરફોર્મન્સમાં થોડું કામ બાકી હતું, જે મીટિંગ દરમિયાન મુખ્ય કારણ બન્યું છે. તેજસ પ્રોગ્રામ ધીમી ગતિએ ચાલવા પાછળનું એક મુખ્ય કારણ એન્જિનની ડિલિવરીમાં વિલંબ પણ હતું. જોકે, હવે ધીમે-ધીમે એન્જિન મળવાના શરૂ થઈ ગયા છે. વર્ષ ૨૦૨૧માં અમેરિકાની પ્રખ્યાત કંપની જનરલ ઈલેક્ટ્રિક (GE) સાથે આ પ્રોગ્રામ માટે ડીલ થઈ હતી, જે અંતર્ગત ભારતને કુલ 99 'F404 એન્જિન' મળવાના છે. ડિલિવરીમાં થઈ રહેલા આ વિલંબને કારણે વાયુસેના પ્રમુખ પણ અગાઉ નારાજગી વ્યક્ત કરી ચૂક્યા છે. હાલની સુરક્ષા સ્થિતિ અને પડકારોને જોતાં ભારતની વાયુસેનાને ૪૨ ફાઈટર સ્કવોડ્રનની જરૂરિયાત છે, પરંતુ તેની સામે હાલમાં માત્ર ૨૮ સ્કવોડ્રન જ કાર્યરત છે. વાયુસેનામાં

અત્યાર સુધી ૪૦ તેજસ વિમાનો સામેલ થઈ ચ

